តាមដានសេដ្ឋកិច្ច - ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

ផ្នែកនេះ ពណ៌នាពីសូចនាករសេដ្ឋកិច្ច នៃប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចធំៗនៅលើពិភពលោក និងបណ្តាប្រទេសនៅអាស៊ីខាងត្បូង និងអាស៊ីខាងកើត។

សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក បានល្អប្រសើរឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ដោយសារប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍភាគច្រើន បានរីកលូតលាស់កាន់តែរឹងប៉ឹង នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៣។ IMF បានវែកញែកក្នុងឯកសារចក្ខុវិស័យសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ឆ្នាំ២០១៤ របស់ខ្លួនថា នឹងមានការងើបឡើងវិញជាទូទៅក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសកល ប៉ុន្តែកំណើននឹងមានកម្រិតខុសៗគ្នា ហើយផុសចេញជាសំខាន់មកពីប្រទេសជឿនលឿននានា។

កំណើន ផសស ពិត នៅតំបន់អាស៊ី នៅត្រីមាសទី៤ បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៥,៧% ធៀបនឹង ៦,១% កាលពីមួយឆ្នាំមុន។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ក៏ធ្លាក់ចុះដែរ មកត្រឹម ៥,១% ធៀបនឹង ៦,៤% កាលពីមួយឆ្នាំមុន។ សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសសិង្ហបុរី នៅតែបន្តរីកលូតលាស់យ៉ាងប្រសើរ ដោយមានកំណើន ដល់ទៅ ៥,៥% ធៀបនឹង ១,៥% កាលពីមួយឆ្នាំមុន។ សេដ្ឋកិច្ចនៅប្រទេសថៃ បានធ្លាក់កំណើនមកត្រឹម ០,៤% ធៀបនឹង ១៩,៥% កាលពីមួយឆ្នាំមុន។ ភាពតានតឹងខាងនយោបាយនាពេលបច្ចុប្បន្ន បានប៉ះពាល់ដល់បរិយាកាសអាជីវកម្ម និងទំនុកចិត្ត។

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅប្រទេសចិន និងខ្លាអាស៊ីដទៃទៀត គឺហុងកុង កូរ៉េខាងត្បូង និងតៃវ៉ាន់ នៅតែរឹងមាំល្អ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី កំណើននៅប្រទេសចិន បានថយចុះ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១២ មក បើធៀបនឹងឆ្នាំមុនៗ ដោយមានអត្រាកំណើនជាមធ្យម ៧,៧%។ ការិយាល័យនយោបាយនៃគណបក្សកុម្មុយនីស្តចិន ក្នុងការប្រជុំពេញអង្គជាលើកទី៣ ក្នុងឆ្នាំ២០១៣ បានបង្ហាញនូវរបៀបវារៈកំណែទម្រង់ ដើម្បីជំរុញឲ្យមានកំណើនប្រកបដោយចីរភាព។ មានកំណែទម្រង់សំខាន់ពីរ គឺនគរូបនីយកម្ម និងកំណែទម្រង់ជាបណ្តើរៗ (ហៅថា *hukou*) ដែលជាប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលមួយបង្កើតឡើង ដើម្បីគ្រប់គ្រងចលនាប្រជាជនពីខេត្តមួយទៅខេត្តមួយ។ មេដឹកនាំប្រទេសចិន ក៏បានសង្កត់ធ្ងន់ពីតួនាទីដ៏សំខាន់នៃការបែងចែកធនធាន ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព។ កំណើន ផសស ពិត នៅហុងកុងកើនដល់ ៣,០% ធៀបនឹង ២,៥% កាលពីមួយឆ្នាំមុន ហើយនៅកូរ៉េខាងត្បូង កើនដល់ ៤,០% (១,៦% កាលពីមួយឆ្នាំមុន)។

ភាពមិនប្រាកដប្រជា និងភាពងាយរងគ្រោះ បន្តរារាំងដល់ការប្រឹងប្រែងងើបឡើងវិញនៅតំបន់អឺរ៉ូ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី សេដ្ឋកិច្ចមានកំណើន ០,៥% នៅត្រីមាសទី៤ (វារួមចុះ ០,៩% កាលពីមួយឆ្នាំមុន)។ កំណើនពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំនៅសហរដ្ឋអាមេរិក មានភាពរឹងមាំ ដោយឡើងដល់ ២,៥%។ តួលេខការងារបានល្អប្រសើរឡើងធ្វើឲ្យអត្រាគ្មានការងារធ្វើស្ថិតនៅត្រឹម៦,៧% ក្នុងខែមីនា ២០១៤ យោងតាមការិយាល័យស្ថិតិការងារសហរដ្ឋអាមេរិក។ ធនាគារកណ្តាល បានតាមដានទីផ្សារជិតដល់ ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តពីពេលវេលា ត្រូវចាប់អនុវត្តគោលនយោបាយកាត់បន្ថយការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុ ("tapering" policy) ដើម្បីគ្រប់គ្រងអតិផរណា។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) បានព្រមានប្រឆាំងរាល់ "ការដកចេញមុនពេលសមស្របនូវការជួយសម្រួលផ្នែករូបិយវត្ថុ" (premature withdrawal of monetary accommodation)។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅជប៉ុន ក៏គួរឲ្យពេញចិត្តដែរ ដោយ ផសស ពិត កើន ២,៦% ធៀបនឹងត្រឹម ០,៥% កាលពីមួយឆ្នាំមុន។ គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចបែប Abenomics អាចមានឥទ្ធិពលខ្លះទៅលើសេដ្ឋកិច្ច។ ប៉ុន្តែនៅមានកំណែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលជប៉ុនត្រូវអនុវត្ត ក្នុងនោះមានទាំងបញ្ហាឧបត្ថម្ភធនដល់កសិកម្មផងដែរ។

អតិផរណាពិភពលោក និងអត្រាប្តូរប្រាក់

អត្រាអតិផរណាក្នុងបណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ គឺនៅទាបជាងកម្រិតបានរំពឹងទុក។ អតិផរណានៅកម្ពុជា កើនដល់ ៤,៣% ធៀបនឹង ១,៨% កាលពីមួយឆ្នាំមុន ហើយនៅតំបន់អាស៊ីកើនដល់ ៨,៤% (៤,៤% កាលពីមួយឆ្នាំមុន)។ ជប៉ុនបានគេចផុតពីបរិត្តផរណាក្នុងពីរត្រីមាសចុងក្រោយ ប៉ុន្តែគេមិនអាចធានាថា វានឹងបន្តដូច្នេះទៀតនោះទេ។ អតិផរណានៅតំបន់អឺរ៉ូ និងសហរដ្ឋអាមេរិក នៅមានកម្រិតទាប ដែលបង្ហាញថា ការបន្ធូរបរិមាណលើកទី២ (Quantitative Easing II) ក្នុងនោះមានទាំងការ បោះពុម្ពក្រដាសប្រាក់ ដើម្បីទិញមូលបត្ររតនាគារផង វាមិនទាន់មានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងទៅលើថ្លៃទំនិញជាទូទៅទេ ដូច្នេះគេក៏មិនទាន់គួរចាប់ផ្តើមកាត់បន្ថយ (tapering) ការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុដែរ។

នៅត្រីមាសទី៤ ប្រាក់រៀលធ្លាក់ថ្លៃ ០,៦% ធៀបមួយឆ្នាំមុន ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ។ ប្រាក់បាតថៃធ្លាក់ថ្លៃ ៣,៥% ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ ហើយប្រាក់ដុងវៀតណាមធ្លាក់ថ្លៃ ០,៩%។ ប្រាក់យន់របស់ចិន ឡើងថ្លៃ ២,៥% ធៀបមួយឆ្នាំមុន ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ។ ប្រាក់យេនជប៉ុន ធ្លាក់ថ្លៃ ២៣,៧% ធៀបមួយឆ្នាំមុនទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ ដែលបានធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុននាំចេញរបស់ជប៉ុន មានឧត្តមភាព។

ថ្លៃទំនិញក្នុងទីផ្សារពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី៤ នេះ ពោតបានធ្លាក់ថ្លៃ ៣៥,៩% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន មកត្រឹម ១៩៩.៣ដុល្លារ/តោន, កៅស៊ូធ្លាក់ថ្លៃ ១៩.១% មកត្រឹម ២៣៨០ដុល្លារ/តោន, អង្ករធ្លាក់ថ្លៃ ២៣,៧% មកត្រឹម ៤៥៥.៧ដុល្លារ/តោន, ហើយសណ្តែកសៀងធ្លាក់ថ្លៃ ១០,៩% មកត្រឹម ៥១៤,៩ដុល្លារ/តោន ។ ប្រេងដូងប្រេងឆៅឡើងថ្លៃ ១០,៩% ធៀបមួយឆ្នាំមុន ដល់ ៨៩៧,៣ដុល្លារ/តោន។ ប្រេងឆៅ (OPEC spot) ធ្លាក់ថ្លៃ ០,៨% ធៀបមួយឆ្នាំមុន មកត្រឹម ១០៦,៤ដុល្លារ/ធុង ប្រេងសាំង (US Gulf Coast) ធ្លាក់ថ្លៃ ១០,៥% មកត្រឹម ០,៦៦ដុល្លារ/លីត្រ, ហើយប្រេងម៉ាស៊ូតធ្លាក់ថ្លៃ ៤,០% មកត្រឹម០,៧៧ដុល្លារ/លីត្រ។ ជារួមថ្លៃផលិតផលកសិកម្មចម្បងៗ មាននិន្នាការធ្លាក់ចុះ។

អត្ថបទនេះ រៀបរៀងដោយលោក រ័ត្ន វឌ្ឍនា ជាអ្នកស្រាវជ្រាវនៅវិទ្យាស្ថាន CDRI។

តារាង១. កំណើន ផសស ពិត នៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៨-២០១៣ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)

	2008	2009	2010	2011	2012 Q1	Q2	Q3	Q4	2013 Q1	Q2	Q3	Q4
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស												
កម្ពុជា	6.8	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ឥណ្ឌូណេស៊ី	6.1	4.2	6.2	6.5	6.3	6.4	6.2	6.1	6.0	5.8	5.6	5.7
ម៉ាឡេស៊ី	4.6	-2.4	9.0	4.9	4.7	5.4	5.2	6.4	4.1	4.3	5.0	5.1
សិង្ហបុរី	1.1	-4.5	14.7	4.7	1.6	1.9	0.3	1.5	0.2	3.7	5.8	5.5
ថៃ	2.6	3.3	7.9	0.0	0.0	4.2	3.3	19.5	5.4	2.6	2.6	0.4
វៀតណាម	6.2	4.7	6.7	6.1	4.8	-	-	-	-	-	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស												
ចិន	9.0	8.2	10.4	9.3	8.1	7.6	7.4	7.9	7.7	7.5	7.8	7.7
ហុងកុង	2.4	-3.2	6.9	4.9	4.2	3.6	1.3	2.5	2.8	3.3	2.9	3.0
កូរ៉េខាងត្បូង	2.2	-1.0	6.1	3.6	3.0	2.4	1.5	1.6	1.5	2.3	3.3	4.0
តៃវ៉ាន់	0.1	-3.6	11.1	4.2	0.4	-0.2	1.0	3.7	1.7	2.3	1.7	2.9
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស												
អឺរ៉ូ-១២	0.9	-3.8	1.6	1.6	0.0	-0.4	-0.6	-0.9	1.1	-0.7	-0.4	0.5
ជប៉ុន	-0.7	-5.4	4.1	-0.8	2.8	3.5	0.1	0.5	0.4	0.9	2.7	2.6
សហរដ្ឋអាមេរិក	1.1	-2.5	2.7	1.8	2.1	2.2	2.5	1.6	1.8	1.4	1.6	2.5

Sources: International Monetary Fund, Economist and countries' statistic offices

តារាង២. អត្រាអតិផរណានៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៨-២០១៣ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន-មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2008	2009	2010	2011	2012 Q1	Q2	Q3	Q4	2013 Q1	Q2	Q3	Q4
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស												
កម្ពុជា	19.7	-0.5	4.1	5.5	5.5	2.9	1.6	1.8	1.5	2.2	3.8	4.3
ឥណ្ឌូណេស៊ី	10.1	4.7	5.1	5.4	3.8	4.5	4.5	4.4	5.3	5.7	8.6	8.4
ម៉ាឡេស៊ី	5.3	0.4	1.7	3.2	2.3	1.7	1.4	1.3	1.4	1.8	2.2	3.0
សិង្ហបុរី	6.5	0.5	2.9	5.2	4.9	5.2	4.2	4.0	3.6	1.6	1.8	2.0
ថៃ	5.5	-0.9	3.1	3.8	3.4	2.6	2.9	3.2	3.1	2.3	1.7	1.7
វៀតណាម	23.3	7.3	9.0	18.6	16.0	8.6	5.6	7.0	6.9	6.6	7.0	5.9
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស												
ចិន	5.9	-0.8	3.2	5.4	3.8	2.9	1.9	2.1	2.4	2.4	2.8	2.9
ហុងកុង	4.3	-0.3	2.4	5.3	5.2	4.2	3.1	3.8	2.2	4.0	5.3	4.3
កូរ៉េខាងត្បូង	4.6	2.8	3.0	4.4	2.9	2.4	1.6	1.7	1.4	1.1	1.2	0.9
តៃវ៉ាន់	3.2	-1.1	1.0	1.4	1.3	1.6	3.0	1.9	1.8	0.8	0.0	0.5
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស												
អឺរ៉ូ-១២	3.3	0.4	1.6	2.7	2.7	2.5	2.5	2.3	1.8	1.5	1.3	0.6
ជប៉ុន	1.4	-1.3	-0.7	0.1	0.3	0.2	-0.4	-0.2	-0.3	-0.3	0.9	1.4
សហរដ្ឋអាមេរិក	3.8	-0.4	1.7	3.2	2.8	1.9	1.7	1.9	1.7	1.4	1.6	1.2

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Institute of Statistics

តារាង៣. អត្រាប្ដូរប្រាក់ធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិកនៃរូបិយវត្ថុរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០៨-២០១៣ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2008	2009	2010	2011	2012 Q1	Q2	Q3	Q4	2013 Q1	Q2	Q3	Q4
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស												
កម្ពុជា (រៀល)	4054.2	4140.5	4187.1	4063.6	4046.0	4054.3	4060.2	3995.9	3995	4032.9	4062.0	4018.9
ឥណ្ឌូណេស៊ី (រូពីយ៉ា)	9699.0	10413.8	9089.9	4374.0	9066.0	9281.3	9490.3	9614.6	9681.9	9783.6	10666.0	11545.1
ម៉ាឡេស៊ី (រីងហ្គីត)	3.3	3.5	3.2	1.5	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1	3.0	3.2	3.2
សិង្ហបុរី (ដុល្លារសិង្ហបុរី)	1.4	1.5	1.4	1.3	1.3	1.3	1.6	1.2	1.2	1.2	1.3	1.3
ថៃ (បាត)	33.4	34.3	31.7	30.5	31.0	31.3	31.3	30.7	29.8	29.9	31.4	31.7
វៀតណាម (ដុង)	16382.0	17725.2	19200.8	10241.9	20891.3	20849.7	20847.5	20839.3	20829.6	20828.0	20908.7	21036.0
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស												
ចិន (យ៉ន់)	6.9	6.8	6.76	3.3	6.3	6.3	6.4	6.2	6.2	6.2	6.1	6.1
ហុងកុង (ដុល្លារហុងកុង)	7.8	7.8	7.77	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8
កូរ៉េខាងត្បូង (វ៉ុន)	1137.2	1277.8	1156.3	1108.6	1131.2	1152.6	1132.9	1089.9	1085.9	1123.4	1108.8	1062.0
តៃវ៉ាន់ (ដុល្លារតៃវ៉ាន់-NT$)	31.5	33.0	31.3	29.4	29.7	29.6	29.8	29.2	29.5	29.9	29.9	29.6
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស												
អឺរ៉ូ-១២ (អឺរ៉ូ)	0.8	0.7	0.8	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.7
ជប៉ុន (យ៉េន)	102.5	93.6	87.8	79.9	79.3	80.1	78.6	81.3	92.3	98.8	98.9	100.5

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Bank of Cambodia

តារាង៤. ថ្លៃផលិតផលជ្រើសរើសនៅលើទីផ្សារពិភពលោក ពីឆ្នាំ២០០៨-២០១៣ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2008	2009	2010	2011	2012 Q1	Q2	Q3	Q4	2013 Q1	Q2	Q3	Q4
ពោត (US No. 2) - USA (USD/តោន)	218.2	167.3	167.3	291.4	277.5	270.5	327.1	310.9	305.2	291.4	246.2	199.3
ប្រេងឆា-អឺរ៉ុបពាយព្យ (USD/តោន)	912.2	686.8	834.7	1125.4	1106.7	1083.3	993.0	809.3	852.7	850.3	827.3	897.3
កៅស៊ូ SMR 5 (USD/តោន)	2586.3	1884.8	3152.2	4630.6	3701.2	3361.0	2799.2	2941.5	3029.5	2497.2	2394.6	2380.0
អង្ករ (Thai 100%B) - បាងកក (USD/តោន)	615.3	524.5	456.2	558.5	571.7	600.3	595.7	597.0	607.0	570.0	502.3	455.7
សណ្ដែកសៀង (US No. 1) - USA (USD/តោន)	460.4	414.0	375.4	507.9	490.8	546.5	649.4	577.8	558.4	569.8	545.1	514.9
ប្រេងឆៅ - OPEC spot (USD/ធុង)	95.4	60.5	71.6	106.2	117.4	106.7	106.6	107.3	109.5	100.9	106.9	106.4
សាំង - US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	62.2	42.9	49.8	71.9	73.4	74.0	71.6	73.4	74.8	71.2	73.3	65.7
ម៉ាស៊ូត (ស្ពាន់ធ័រតិច លេខ២) - US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	76.20	43.05	51.6	75.7	83.8	77.8	81.1	80.3	81.5	75.6	79.6	77.0

Sources: Food and Agriculture Organisation and US Energy Information Administration

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច-ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ

វិនិយោគគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ ក្នុងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៣ កើនដល់ ១,៨ពាន់លានដុល្លារ ឬកើន ៥២,២% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ក្នុងនេះវិនិយោគខាងកសិកម្ម កើនដល់ ៧៣៨,៣លានដុល្លារ និងខាងឧស្សាហកម្មកើនដល់ ១,០ពាន់លានដុល្លារ ទោះបីជានៅពេលនោះ កំពុងមានភាពតានតឹងខាងនយោបាយលើការបោះឆ្នោតជាតិ កាលពីខែកក្កដា និងការបន្តទាមទារប្រាក់បៀវត្សរ៍អប្បបរមា ១៦០ដុល្លារក្នុងមួយខែ ដោយកម្មករកាត់ដេរក្ដី។ ម្យ៉ាងទៀត មានបញ្ហារចនាសម្ព័ន្ធចោទឡើងមួយចំនួន ដែលមានជាសំខាន់ របបពន្ធ ការប្រមូលពន្ធ និងនីតិវិធីគយ។

វិនិយោគខាងកសិកម្មភាគច្រើន ផ្ដោតលើការកិនស្រូវ និងចម្ការកៅស៊ូ។ ចម្ការកៅស៊ូពាណិជ្ជកម្ម តាមធម្មតាប្រើដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ដែលជាការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមួយបែបមានបញ្ហាចម្រូងចម្រាសច្រើន។ ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលដ៏ប្រសើរសម្រាប់សង្គម រដ្ឋាភិបាលគួរយកចិត្តទុកដាក់អំពីភាពមិនប្រក្រតីគ្រប់បែបយ៉ាង ដែលកើតមានឡើងក្នុងការអនុវត្តសម្បទាន។ ដោយឡែក វិនិយោគខាងផ្នែកសេវាកម្ម បានធ្លាក់ចុះយ៉ាងច្រើន មកត្រឹម ៨,៣ លានដុល្លារ។

តម្លៃនៃគម្រោងសាងសង់ បានកើនដល់ ៣៧២,៩លានដុល្លារ ធៀបនឹង ១៧៩,៦លានដុល្លារកាលពីឆ្នាំមុន ដែលបង្ហាញនូវការងើបឡើងវិញពី វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលក្នុងឆ្នាំ២០០៧។ វិនិយោគបានធ្វើទៅលើ ភូមិគ្រឹះ ផ្ទះ និងផ្ទះល្វែង ហើយគ្មានវិនិយោគទៅលើ សណ្ឋាគារ និងទេសចរណ៍ទេ ប៉ុន្តែប្រទេសកម្ពុជា នៅតែទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរបានកាន់តែច្រើន ទៅកាន់តំបន់ប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន។ អេកូទេសចរណ៍ ក៏មានច្រើនណាស់ដែរ។ ចំនួនភ្ញៀវបរទេសមកដល់ បានកើនឡើង ១៤,៥% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ក្នុងនេះភ្ញៀវមកដល់តាមផ្លូវអាកាស កើន ១៥,៩% និងតាមផ្លូវគោកនិងផ្លូវទឹក កើន ១៣,១%។

ការនាំចេញនៅតែខ្លាំងក្លា ដោយកើន ២៤,៨% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ដល់ ១,៨ពាន់លានដុល្លារ។ ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់ និងផលិតផលវាយនភ័ណ្ឌ ដែលមានចំណែក ៧៣,៤% នៃតម្លៃនាំចេញសរុប កើនឡើង ១៦,៨% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ដល់ ១,៣ពាន់លានដុល្លារ ក្នុងនេះ ៦៥,៣% បាននាំចេញទៅសហរដ្ឋអាមេរិក និងសហភាពអឺរ៉ុប។ ការងើបសេដ្ឋកិច្ចជាបណ្ដើរៗក្នុងទីផ្សារទាំងពីរនេះ សំខាន់ជាខ្លាំងសម្រាប់កម្ពុជា។ ការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម ក៏ខ្លាំងក្លាដែរ នៅត្រីមាសទី៤ ដោយកើនឡើង ៥៩% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន។ ការនាំចេញអង្ករនិងកៅស៊ូ កើន ៦៥% និង ១៧% រៀងគ្នា ប៉ុន្តែការនាំចេញត្រីធ្លាក់ចុះ ៤៥%។ ផលិតផលកសិកម្មមានចំណែកត្រឹមតែ ៩,៥% នៃតម្លៃនាំចេញប៉ុណ្ណោះ។

ការនាំចូល បានកើន ៩,៩% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ដល់ ២,៣ពាន់លានដុល្លារ ក្នុងនេះការនាំចូលប្រេងសាំងកើន ២,១% និងសម្ភារៈសំណង់ កើន ៣១% ប៉ុន្តែការនាំចូលប្រេងម៉ាស៊ូតធ្លាក់ចុះ ៤,៩% មកត្រឹម ១៣២,២ លានដុល្លារ។

ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

នៅត្រីមាសទី៣ ប្រាក់ចំណូលសរុប បានធ្លាក់ចុះ ១,៧% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន មកត្រឹម ១៨៦៩ពាន់លានរៀល ដោយសារមានការថយចុះចំណូលជាមូលធនអស់ ៨៩%។ ចំណូលចរន្តកើន ៣,៤% ដល់ ១៨៥៨ពាន់លានរៀល ក្នុងនោះចំណូលពន្ធមានចំណែក៨៦%ឬកើន៥,៥%ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុនដល់១៦៤៦ពាន់លានរៀល រីឯចំណូលមិនមែនពន្ធ បានធ្លាក់ចុះ ១០%។

នៅត្រីមាសទី៣ នេះដែរ ចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាលបានធ្លាក់ចុះ ២៤,៥% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន មកត្រឹម ២២៣០ពាន់លានរៀល ក្នុងនោះចំណាយចរន្ត ធ្លាក់ចុះ ០,៩% ហើយចំណាយជាមូលធន ធ្លាក់ចុះ ៣២,៨%។ ចំណាយលើបៀវត្សរ៍កើន ២៥,៥% ដល់ ៨២៥,៣ពាន់លានរៀល ប៉ុន្តែចំណាយលើឧបត្ថម្ភធន និងជំនួយសង្គម ធ្លាក់ចុះ ៣៨,៣%។

រដ្ឋាភិបាលបានបង្ហាញការប្ដេជ្ញាចិត្តក្នុងអាណត្តិថ្មី ដើម្បីបន្តពង្រឹងការប្រមូលចំណូល និងទប់ស្កាត់ចំណាយខ្ជះខ្ជាយ ប៉ុន្តែការអនុវត្តជាក់ស្ដែងអាចជួបបញ្ហាប្រឈមច្រើន។

អតិផរណា និងអត្រាប្ដូរប្រាក់

អត្រាអតិផរណាបានកើនឡើង នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៣ ដល់ ៤,៣% ធៀបនឹង ១,៨% កាលពីមួយឆ្នាំមុន។ ថ្លៃម្ហូបអាហារ និងភេសជ្ជៈ កើនឡើង ៥,៨% ដែលអាចប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនក្រីក្រ និងជិតក្រីក្រ ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាល និងនិយោជក មិនបានគិតវាបញ្ចូលទៅក្នុងប្រាក់ឈ្នួលទេ។ នៅក្នុងត្រីមាសនេះដែរ ថ្លៃដឹកជញ្ជូនបានធ្លាក់ចុះ ០,៤%។ រដ្ឋាភិបាល ក៏គួរយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុផងដែរ ដែលអាចនាំឱ្យថ្លៃទំនិញជាទូទៅកើនឡើង។

ប្រាក់រៀល បានធ្លាក់ថ្លៃ ១,៦% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ ប៉ុន្តែឡើងថ្លៃ ០,៥% ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ។ មាសបានធ្លាក់ថ្លៃ ១៦,៨% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន មកត្រឹម ១៧១,៨ ដុល្លារ/ជី។ ប្រេងម៉ាស៊ូតបានធ្លាក់ថ្លៃ ៣,៩% មកត្រឹម ៤៩២៧ រៀល/លីត្រ ហើយប្រេងសាំងធ្លាក់ថ្លៃ ៣,២% មកត្រឹម ៥១២៧ រៀល/លីត្រ។

អត្ថបទនេះរៀបរៀងដោយលោក រ័ត្ន វឌ្ឍនា ជាអ្នកស្រាវជ្រាវ និងលោកស្រី ប៉ុន ដូរីណា ជាជំនួយការស្រាវជ្រាវនៅ វិទ្យាស្ថាន CDRI។

ការវិវត្តរូបិយវត្ថុ

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៣ សាច់ប្រាក់ងាយស្រួលសរុប កើនឡើង ១៤,៦% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ដល់ ៣២.៧៦៨ពាន់លានរៀល។ ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ កើនឡើង ១៧,១% ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ កើន ១០,៣% ហើយការផ្ដល់ឥណទានដល់វិស័យឯកជន កើន ១៧,៧% ដែលបង្ហាញពីភាពងាយរកបានឥណទាន។ ការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុ ក៏កើនឡើងដែរ ក្នុងនេះរូបិយវត្ថុ កើន ២០,៦% ហើយរូបិយវត្ថុផ្សេងៗ កើន ១៣,៦%។ កំណើនការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុ អាចបញ្ចុះអត្រាការប្រាក់ក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែវាអាចបង្កើនអតិផរណាក្នុងរយៈពេលវែង។ នាបច្ចុប្បន្ន ហាក់ដូចមិនទាន់មានសម្ពាធបង្កើនថ្លៃផលិតផលកសិកម្ម និងមិនមែនកសិកម្មសំខាន់ៗ ក្នុងទីផ្សារអន្តរជាតិនោះទេ ប៉ុន្តែរដ្ឋាភិបាលគួរប្រុងប្រយ័ត្ន ក្នុងការគ្រប់គ្រងអតិផរណាផុសចេញពីការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុ។

ស្ថានភាពភាពក្រីក្រ

នៅខែកុម្ភៈនេះ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពិតរបស់អ្នកលីសែង អ្នករត់ម៉ូតូឌុប និងកម្មករកាត់ដេរ បានធ្លាក់ចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់ បើធៀបនឹងខែដូចគ្នា ឆ្នាំមុន។

ប្រាក់ឈ្នួល បានធ្លាក់ចុះសម្រាប់ ៦ក្រុម ក្នុងចំណោមពលករទាំង ១០ក្រុមដែលបានជ្រើសរើស សម្រាប់ធ្វើអង្កេត បើធៀបទៅនឹងខែវិច្ឆិកា ២០១៣ ក្នុងនេះ កម្មករសំណង់មានជំនាញ មានការធ្លាក់ចុះខ្លាំងបំផុត ដល់ ៨,៩% មកត្រឹម ១៥.១៦៣រៀល/ថ្ងៃ ដោយសារជាសំខាន់ កម្មករក្នុងក្រុមនេះបានកើនចំនួន នៅពេលដែលមិនសូវមានការងារធ្វើច្រើន បើយោងតាម ៨៨% នៃអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍។ ប្រមាណ ៩០% នៃអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍ ជាអ្នកមកពីខេត្ត ដោយមាន ៣៥% មកពីខេត្តព្រៃវែង។ កម្មករទាំងនោះ ជាអ្នករកចំណូលចិញ្ចឹមគ្រួសារ ប៉ុន្តែប្រាក់ចំណូលរបស់គាត់ មិនអាចទ្រទ្រង់គ្រួសារបាន ទាំងស្រុងទេ។ ពួកគាត់ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយប្រុងប្រយ័ត្នលើ ចំណាយប្រចាំថ្ងៃ។ ម្ហូបអាហារជាមុខចំណាយធំជាងគេ គឺស្មើនឹង ៤៩% នៃប្រាក់ចំណូលសរុប។ ពួកគាត់ ៧៨% ត្រូវស្នាក់នៅតាមកន្លែងការដ្ឋាន ដើម្បីជៀសវាងការបង់ប្រាក់សម្រាប់ការស្នាក់នៅ។

កម្មករកាត់ដេរ បានត្អូញត្អែរថា ពុំមានការងារបន្ថែមម៉ោងធ្វើច្រើន ដោយសាររោងចក្រទទួលបានការបញ្ជាទិញតិចជាងមុន ធ្វើឲ្យប្រាក់ចំណូលរបស់គាត់ថយចុះអស់ ៨,៦%។ ពួកកម្មករអាចផ្ញើប្រាក់មួយចំនួនទៅជួយទ្រទ្រង់ក្រុមគ្រួសារ។ ការចំណាយរបស់ពួកគាត់នៅទីក្រុង រួមមាន ម្ហូបអាហារ (៦៥% នៃចំនួនសរុប) ឈ្នួលផ្ទះ (១៧%) និង បុណ្យទាននិងពិធីផ្សេងៗក្នុងសង្គម (១៣%)។ ប្រមាណ ៧០% នៃអ្នកឆ្លើយសំណួរ ប្រាប់ថាខ្លួនមិនអាចសន្សំប្រាក់ សម្រាប់ពេលអនាគតបានទេ ទោះបីអាចធ្វើការក្នុងរោងចក្របានយូរប៉ុណ្ណាក្ដី។ ក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លើយសំណួរទាំង ១២០នាក់ គ្មាននរណាម្នាក់បានបញ្ចប់បឋមសិក្សាទេ, ៤១% គ្មានជំនាញទេមុនពេលចូលធ្វើការ ហើយទទួលបានការបណ្ដុះបណ្ដាលភ្ជាប់នឹងការងារ, ៤៧% មានការងារភាគច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងការដេរថ្នេរ ដេរជាយសំពត់ និងដេរតម្រឹម ដែលមិនអាចជួយបង្កើនជំនាញរបស់គាត់បានឡើយ។ ការអប់រំកម្រិតទាប និងកង្វះជំនាញផ្សេងៗទៀត បានកាត់បន្ថយក្តីស្រម័យរបស់ពួកគាត់ ក្នុងការរកបានការងារធ្វើប្រសើរជាងនេះ។

ប្រាក់ចំណូលពិតរបស់អ្នកលីសែង បានធ្លាក់ចុះ ៨,៤% មកត្រឹម ១២.១៤១រៀល/ថ្ងៃ ហើយការងារមិនសូវមានច្រើនទេ។ ទោះយ៉ាងនេះក្ដី ពួកគាត់ក៏មិនចង់វិលត្រឡប់ទៅខេត្តវិញដែរ។ អ្នកលីសែង ៨៨% បានមកនៅភ្នំពេញតែម្នាក់ឯង ដោយសង្ឃឹមថាអាចរកប្រាក់ទ្រទ្រង់គ្រួសារខ្លួន ប៉ុន្តែ ៨៥% នៃអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍ មានប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃមិនគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារឲ្យបានពេញលេញទេ។ ក្រោយកាត់ចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួនឯងហើយ ពួកគាត់អាចសន្សំបានជាមធ្យមតែ ១៤% នៃប្រាក់ចំណូលប៉ុណ្ណោះ សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ។

ប្រាក់ចំណូលពិតរបស់អ្នកលក់បន្លែ បានធ្លាក់ចុះ ១,២% មកត្រឹម ១២.២៩៤រៀល/ថ្ងៃ។ ប្រមាណ ៧២% នៃអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍ ជាអ្នកមកពីខេត្តព្រៃវែង កណ្ដាល និងស្វាយរៀង និងត្រូវជួលផ្ទះគេស្នាក់នៅក្នុងក្រុងភ្នំពេញ, ហើយ ៨៣% ប្រាប់ថា គាត់មិនអាចសន្សំប្រាក់ ដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្មដ៏តូចរបស់គាត់បានទេ ហើយរបរលក់ដូររបស់ពួកគាត់សឹងតែត្រូវបញ្ឈប់ ដោយសារពុំមានសល់ប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ធ្វើវិនិយោគ ក្រោយពេលកាត់ចំណាយលើម្ហូបអាហារ និងការខាតបង់ម្ដងម្កាលរួចហើយ។

ខាងផ្នែកលទ្ធផលវិជ្ជមានវិញ ប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នករត់ម៉ូតូឌុបបានកើនឡើង ០,៣% ដល់ ១៣.២៧៧រៀល/ថ្ងៃ។ ទោះបីចំនួនអ្នករត់ម៉ូតូឌុបបានកើនឡើងក្ដី ប៉ុន្តែចំនួនអតិថិជន គឺជាប់ទាក់ទងនឹងកម្រិតជំនាញរបស់ម្នាក់ៗ បើយោងតាម ៨៥% នៃអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍។ ពួកគេសុទ្ធតែមានបទពិសោធន៍ ពី ៧ខែ ដល់ជាង ១០ឆ្នាំក្នុងការរត់ម៉ូតូឌុប ប៉ុន្តែវាជាការងារបន្ថែមបន្ទាប់ពីការងារកសិកម្ម បើយោងតាម ៥៥% នៃអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍។

ប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ បានកើនឡើង ៤០% បើធៀបនឹងខែវិច្ឆិកា ដល់ ៨៩៣២រៀលក្នុងមួយថ្ងៃ។ អ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍ ៨៣% បានរាយការណ៍ថា ប្រាក់ឈ្នួលបានកើនឡើង ដោយសារមានពលករតិចជាងមុន ប៉ុន្តែមាន ៧៣% ប្រាប់ថា មិនអាចទ្រទ្រង់បានពេញលេញដល់ក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួនដែលមានសមាជិកប្រាំនាក់ជាមធ្យមនោះទេ ព្រោះពួកគាត់ គឺជាប្រភពចំណូលចម្បងគេ។ ប្រមាណ ៥០% នៃអ្នកឆ្លើយសម្ភាសន៍ទាំងអស់ បានសុំជំនួយ ឬខ្ចីប្រាក់ ពីសាច់ញាតិ ដើម្បីទ្រទ្រង់ជីវភាពគ្រួសារ។

តាមដានសេដ្ឋកិច្ច-សូចនាករ

តារាង ១. គម្រោងវិនិយោគឯកជនបានអនុម័ត ឆ្នាំ២០០៨-១៣*

	2008	2009	2010	2011	2012				2013			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	ទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ (លានដុល្លារ)											
កសិកម្ម	92.0	615.0	530.68	725	154.73	81.2	181.1	114.6	2.3	57.8	133.1	738.3
ឧស្សាហកម្ម	724.9	818.5	403.66	2860.1	211	173.7	245.6	196.5	195.4	1928.3	119.5	1014.1
កាត់ដេរ	142.8	90.1	122.81	393.9	139.4	97.5	107.2	152.9	109.5	76.4	65.15	73.1
សេវាកម្ម	10,003.2	4432.0	1337.34	3425.4	50.9	18.0	2.1	845.6	21.2	106.0	5.3	8.3
សណ្ឋាគារ និងទេសចរណ៍	8758.1	3980.1	1105.14	2850.9	50.9	0.0	0.0	640.6	0.0	106.0	0.0	0.0
សរុប	10,570.9	5865.5	2271.7	7010.42	416.59	273.0	428.8	1156.6	218.9	2091.1	257.9	1760.7
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
សរុប	-	-	-	-	68.9	-33.9	55.6	169.8	-81.1	855.5	-87.7	582.8
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
សរុប	308.6	-44.5	-61.3	209	48.4	-89.6	-84.4	-13.6	-47.5	666.0	-39.9	52.2

* Including expansion project approvals. Source: Cambodian Investment Board

តារាង ២. តម្លៃគម្រោងសំណង់នៅភ្នំពេញបានអនុម័ត ឆ្នាំ២០០៨-១៣

	2008	2009	2010	2011	2012				2013			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	លានដុល្លារ											
ភូមិគ្រឹះ និងផ្ទះ	154.7	64.3	36.2	185.5	64.8	66.6	18.3	25.4	145.2	10.3	51.6	110.2
ផ្ទះល្វែង	221.6	149.6	183.8	219.6	60.8	219.3	61.6	30.5	114.1	33.0	62.7	131.9
ផ្សេងៗ	740.9	227.3	269.7	199.9	197.2	47.8	94.9	123.7	154.4	238.3	336.0	130.8
សរុប	1117.0	441.2	489.8	605.0	322.8	333.6	174.9	179.6	443.7	281.6	450.3	372.9
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
សរុប	-	-	-	-	117.1	3.3	-47.6	2.7	590.9	-36.5	59.9	-17.2
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
សរុប	75.7	-60.5	11	23.5	145.5	331.1	-29.3	20.8	28.1	-15.6	157.5	107.6

Source: Department of Cadastre and Geography of Phnom Penh municipality

តារាង ៣. ចំនួនអ្នកដំណើរបរទេសមកដល់ប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៨-១៣

	2008	2009	2010	2011	2012				2013			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	ចំនួនអ្នកដំណើរ (ពាន់នាក់)											
តាមផ្លូវអាកាស	1239.4	1111.7	1304.3	1480.4	513.7	317.1	370.5	500.7	611.2	398.1	428.0	580.4
តាមផ្លូវគោក និងទឹក	881.9	999.7	1094.6	1401.4	481.4	424.3	450.3	506.1	560.9	522.5	536.6	572.5
សរុប	2121.3	2111.5	2398.9	2881.8	995.2	761.4	820.9	1006.8	1172.1	920.5	964.6	1153.0
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
សរុប	-	-	-	-	24.9	-23.5	7.8	22.6	16.4	-21.5	4.8	19.5
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
សរុប	5.3	0.5	13.6	20.1	27.8	25.5	17.3	26.3	17.8	20.9	17.5	14.5

Source: Ministry of Tourism

តារាង ៤. ការនាំចេញ និងនាំចូល ឆ្នាំ២០០៨-១៣*

	2008	2009	2010	2011	2012				2013			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	លានដុល្លារ											
ការនាំចេញសរុប	3097.8	2901.6	3630.2	4929.5	1280.1	1775.9	1595.8	1454.7	1576.9	1620.1	1969.9	1815.4
ក្នុងនេះ៖ សម្លៀកបំពាក់	2986.2	2565.3	3223.4	4259.6	1070.78	1474.7	1329.1	1140.83	1225.2	1258.95	1568.5	1333.4
- សហរដ្ឋអាមេរិក	1908.3	1512.6	1853.9	2055.3	493.31	627.3	566.6	456.07	526.8	474.62	597.86	475.98
- សហភាពអឺរ៉ុប	689.0	644.7	809.5	1322.2	328.4	504.1	462.7	421.82	397.5	477.47	572.76	521.89
- អាស៊ាន	10.76	6.9	9.9	17.63	6.43	11.7	11.4	9.76	13.0	12.66	17.36	17.19
- ជប៉ុន	25.2	44.5	86.5	146.97	50.11	48.9	47.1	42.47	57.6	51.39	98.13	71.55
- ប្រទេសផ្សេងៗ	352.9	356.5	463.6	717.5	192.53	282.7	241.3	210.71	230.3	242.81	282.39	247.36
កសិកម្ម	44.5	73.1	164.9	362.05	80.52	101.3	86.1	108.77	123.8	128.9	362.4	173.0
- កៅស៊ូ	35.8	51.6	89.1	197.63	40.27	46.4	46.1	43.84	36.6	38.67	282.39	51.12
- ឈើ	3.4	3.5	34.1	48.79	8.9	12.4	4.1	11.6	14.5	8.88	16.86	33.3
- ត្រី	2.3	3.9	2.8	3.12	0.5	0.7	0.4	0.4	0.3	0.5	0.18	0.22
- អង្ករ	2.6	10.9	34.7	106.56	27.1	37.5	31.7	50.2	65.8	56.47	57.29	82.67
- ផលិតផលកសិកម្មផ្សេងៗ	0.5	3.0	4.1	5.95	3.9	4.4	3.9	2.8	6.6	24.41	5.7	5.69
ផ្សេងៗ	67.1	263.22	242.0	307.86	128.8	199.9	180.6	205.1	274.9	232.24	272.59	308.5
ការនាំចូលសរុប	4272.5	4331.5	5190.6	6375.9	1609.2	1885.4	2015.2	1938.2	2192.1	2211.4	2059.7	2130.1
ក្នុងនេះ៖												
សាំង	84.8	91.13	108.6	294.4	70.7	76.7	78.0	78.8	1225.2	77.19	71.3	80.5
ម៉ាស៊ីត	19.5	180.67	203.8	447	139.4	126.6	138.3	139.9	526.8	137.44	150.9	132.2
សម្ភារៈសំណង់	56.3	49.74	57.6	48.09	13.5	14.1	16.5	16.6	397.5	17.75	18.0	17.2
ផ្សេងៗ	4011.8	4010	4820.6	5586.4	1385.7	1668.0	1782.4	1703.0	13.0	1979	1819.4	1899.6
ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម	-1174.7	-1429.9	-1560.5	-1446.4	-326.12	109.5	-419.4	-483.5	-615.2	-591.24	-89.8	-314.7
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់សរុប	-	-	-	-	*-5.2*	37.7	-9.9	-14.2	7.4	2.8	24.6	-15.0
ការនាំចេញសរុប	-	-	-	-	*-3.3*	38.7	-10.1	-8.8	8.4	2.7	21.6	-7.8
ការនាំចូលសរុប	-	-	-	-	*-6.0*	17.2	6.9	-3.8	13.1	0.9	-6.9	3.4
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់សរុប	1.6	-14.1	25.7	32.1	21.6	53.0	3.4	1.0	14.4	-14.6	18.0	16.9
ការនាំចេញសរុប	1.6	-6.3	25.1	35.8	25.8	56.9	9.6	9.9	23.2	-8.8	23.4	24.8
ការនាំចូលសរុប	1.3	1.4	19.8	22.8	10.6	11.6	32.7	13.2	36.2	17.8	2.6	9.9

* Import data include tax-exempt imports. Sources: Department of Trade Preference Systems, MOC and Customs and Excise Department, MEF (website)

តារាង ៥. ប្រតិបត្តិការថវិកាជាតិលើមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ឆ្នាំ២០០៧-១៣ (ពាន់លានរៀល)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012				2013		
						Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
ចំណូលសរុប	1146.1	5290.0	5988.99	2805.83	6251.4	1728.9	2045.1	1900.8	2017.0	1820.2	2204.8	1868.9
ចំណូលចរន្ត	1141.6	5210.7	5859.08	2786.12	6179.3	1725.8	1928.6	1796.4	1993.1	1814.3	2193.3	1858.1
ចំណូលពន្ធ	965.2	4409.9	4692.96	2457.02	5277.5	1403.8	1721.8	1560.7	1648.5	1575.3	2024.1	1646.0
ពន្ធក្នុងស្រុក	661.8	3248.4	3533.57	1727.10	4071.6	1092.3	1403.4	1230.0	1277.2	1253.1	1653.0	1300.6
ពន្ធលើពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	303.5	1161.5	1159.39	639.00	1205.9	311.3	318.4	330.7	371.4	322.3	371.1	345.4
ចំណូលមិនមែនពន្ធ	176.4	800.8	1166.13	507.13	901.8	331.0	206.9	235.7	344.6	239.0	169.2	212.2
ចំណូលលើទ្រព្យសម្បត្តិ	13.6	78.0	291.13	4.87	63.8	91.3	13.1	22.5	16.2	8.2	18.1	24.3
លក់ទំនិញ និងសេវា	124.3	424.7	460.07	268.08	588.7	166.9	171.4	132.8	196.3	152.8	137.0	178.8
ចំណូលមិនមែនពន្ធផ្សេងទៀត	38.5	298.2	408.91	391.70	249.3	63.8	22.4	80.5	132.1	78.0	14.0	9.0
ចំណូលជាមូលធន	4.5	79.3	129.92	2019.39	72.1	3.1	116.4	104.4	23.9	5.9	11.5	10.7
ចំណាយសរុប	1689.7	6297.8	8784.65	4259.67	9032.4	1532.5	2425.6	2951.3	2751.5	925.9	1925.7	2229.7
ចំណាយជាមូលធន	807.4	2574.4	2853.23	1495.19	3546.9	699.9	716.2	1194.5	1017.7	146.3	239.8	802.8
ចំណាយចរន្ត	882.3	3809.0	4773.07	2848.81	5341.2	988.4	1709.4	1756.7	1733.9	879.6	1685.8	1740.9
បៀវត្សរ៍	362.6	1397.0	2048.81	1208.81	2170.6	508.9	725.2	657.5	595.0	395.3	590.2	825.3
ឧបត្ថម្ភធន និងជំនួយសង្គមកិច្ច	194.2	927.1	1099.42	613.31	1518.8	189.6	514.6	462.1	420.5	247.4	642.5	285.3
ចំណាយចរន្តផ្សេងទៀត	325.5	1384.9	1624.84	1067.07	1651.8	289.9	469.7	637.1	718.4	236.9	453.2	630.3

សមតុល្យជាទូទៅ	-543.6	-1007.8	-2795.66	-1453.83	-1271.4	196.5	-380.6	-1050.5	-734.5	0.0	144.2	-360.9
ហិរញ្ញប្បទានពីក្រៅប្រទេស	741.5	2055.10	1845.21	772.81	-2781.0	577.8	491.5	959.3	429.2	894.4	502.8	484.5
ហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក	-185.8	-127.00	938.64	567.96	2379.2	-565.7	148.4	22.1	62.4	-44.2	136.5	286.2

Source: MEF website

តារាង៦. សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ អត្រាប្តូរប្រាក់ និងថ្លៃមាស (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ) ២០០៨-១៣

	2008	2009	2010	2011	2012				2013			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
(តុលា-ធ្នូ ២០០៦:១០០)	សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)											
ភ្នំពេញ - ទំនិញគ្រប់មុខ	19.7	-0.7	4.1	5.4	2.9	2.9	1.6	1.8	1.5	2.3	3.7	4.7
- ស្បៀងអាហារ និងភេសជ្ជៈគ្មានជាតិស្រា	33.1	-0.3	4.4	6.5	3.4	3.4	1.3	1.4	1.6	3.3	4.8	5.8
- ដឹកជញ្ជូន	19.4	-10.7	7.0	6.9	7.8	3.0	1.1	1.2	-0.7	-1.0	-0.1	-0.4
	អត្រាប្តូរប្រាក់ ថ្លៃមាស ថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ (តាមអត្រាទីផ្សារនៅភ្នំពេញ)											
រៀលក្នុង ១ ដុល្លារ	4058.2	4140.5	4187.1	4063.6	4046	4054.3	4060.7	3995.9	3995	4033.1	4062	4059
រៀលក្នុង ១ បាតថៃ	123.5	121.1	133.13	133.2	130.2	129.0	129.3	131.3	134.7	135.74	131.35	130.69
រៀលក្នុង ១០០ ដុងវៀតណាម	24.8	23.4	21.725	19.7	19.3	19.4	19.5	19.2	19.3	19.34	19.26	19.35
ថ្លៃមាស (ដុល្លារក្នុង១ជី)	105.9	113.1	147.58	184.5	204.1	194.5	198.3	206.5	197.3	173.4	161.1	171.8
ថ្លៃម៉ាស៊ូត (រៀល/លីត្រ)	4555.2	3170.9	3859.3	4761.2	5193.9	4458.3	4983.9	5128.8	5134.39	4992	5022.5	4927
ថ្លៃសាំង (រៀល/លីត្រ)	4750.8	3593.1	4368.1	5044.5	5395.8	5308.3	5251.3	5295.4	5410.52	5274.5	5245.2	5126.7

Sources: NIS, NBC and CDRI

តារាង៧. ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ ឆ្នាំ២០០៨-១៣ (តួលេខនៅចុងការិយបរិច្ឆេទ)

	2008	2009	2010	2011	2012				2013			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	ពាន់លានរៀល											
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	10,345.0	14,655.0	16,697.9	17.893.9	19.976.7	18,729.6	18,463.8	18,154.5	19,976.7	21,772.9	18,720.7	21,260.1
ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ	1513.3	1573.0	2778.9	5760.8.	7931.8	7922.3	8400.3	10,437.4	10,504.1	9886.1	10,634.8	11,508.3
ឥណទេយ្យសុទ្ធលើរដ្ឋាភិបាល	-2987.0	-2252.0	-2126.6	-2123.1	-2991.6	-2399.9	-2440.6	-2486.4	-2991.6	-3012.6	-2804.4	-2794.9
ឥណទានដល់ផ្នែកឯកជន	9894.0	10,532.0	13,331.2	17.552.8	24.820.2	20,081.4	21,398.2	23,536.6	24,820.2	25.146	26,445.3	27,608.8
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	11,858.0	16,228.0	19,476.8	23,654.7	30,480.8	26,651.9	26,864.1	28,591.9	30,480.8	31,659.1	29,355.5	32,768.4
រូបិយវត្ថុ M1	2399.0	3120.0	3220.9	3956.2	4500.6	3871.8	3818.2	4045.7	4500.6	4585.9	4720.8	4878.2
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	9459.0	13,108.0	16,255.9	19,698.5	25,980.2	22,780.1	23,046.0	24,546.2	25,980.2	27,073.2	24,634.8	27,890.2
	បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
រូបិយវត្ថុទូទៅ M2	4.8	36.9	20.0	17.8	22.4	21.1	18.6	20.9	22.6	18.8	9.3	14.6
រូបិយវត្ថុ M1	16.9	30.1	3.2	16.9	12.9	9.4	3.7	2.3	12.9	18.4	23.6	20.6
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	2.2	38.6	24.0	17.9	24.4	23.4	21.5	44.6	24.4	18.8	6.9	13.6

Source: National Bank of Cambodia

តារាង៨. ចំណូលប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យមពិតរបស់ពលករងាយរងគ្រោះ (ថ្លៃថេរ ខែវិច្ឆិកា ២០០០)

	ចំណូលប្រចាំថ្ងៃ (ជារៀល)									បម្រែបម្រួលជាភាគរយធៀបឆ្នាំមុន		
	2009	2010	2011	2012	2013				2014	2013		2014
					កុម្ភៈ	ឧសភា	សីហា	វិច្ឆិកា	កុម្ភៈ	សីហា	វិច្ឆិកា	កុម្ភៈ
អ្នកធាក់ស៊ីក្លូ	8091	9055	9532	10,303	9592	10,681	10,636	10,842	10,832	-0.5	3.7	12.9
អ្នកលីសែង	9549	9964	10,785	12,143	12,749	12.823	14,157	13,260	12,141	13.4	5.5	-4.8
អ្នកលក់បន្លែតូចតាច	8273	8266	8337	10,771	9953	11,571	11,490	12,449	12,294	11.0	18.1	23.5
អ្នករើសអេតចាយ	5857	6698	8388	8680	9487	10,440	9620	9732	9593	5.3	4.3	1.1
អ្នកបម្រើភោជនីយដ្ឋាន*	4646	5607	5986	6111	6529	6744	6791	6723	7449	22.0	4.4	14.1
អ្នកស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែ	6197	5691	5695	6151	5811	6427	7771	6388	8932	-8.4	27.8	53.7
កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ	7085	7746	8409	8932	10,004	9776	10,420	10,442	9548	8.6	16.4	-4.6
អ្នករត់ម៉ូតូឌុប	10,685	10,623	11,568	12,930	14,433	12,522	13,656	13,189	13,227	6.6	1.1	-8.4
កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញ	8343	8790	10,307	11,078	12,554	13,728	13,023	13,431	15,162	21.8	18.1	20.8
កម្មករសំណង់មានជំនាញ	12,487	11,952	13,159	13,743	15,162	14,136	15,822	16,647	15,163	12.8	16.7	0.0

* Waitresses' earnings do not include meals and accommodation provided by shop owners. Surveys on the incomes of waitresses, rice-field workers, garment workers, motorcycle taxi drivers and construction workers began in February 2000. Source: CDRI